

Česká republika

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

2. mateřská škola, Cheb, Malé náměstí 2

Malé náměstí 2, 350 02 Cheb

Identifikátor školy: 600 065 766

Termín konání orientační inspekce: 18. – 20. listopadu 2002

Čj.:	051 181/02-1503
Signatura:	oelaw108

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je organizační složkou města Cheb, nám. Krále Jiřího 14, 350 01 Cheb. Vznikla spojením dvou zařízení umístěných ve stejné části města. Novější budova, na okraji sídliště, byla otevřena na začátku devadesátých let. Moderní pavilony jsou obklopeny zahradou a jsou propojeny spojovací chodbou. Starší budova bývalé 3. mateřské školy stojí nedaleko v zástavbě rodinných domků a je od letošního roku odloučeným pracovištěm. Patrová budova je zadaptovaná pro potřeby předškolního zařízení, navazuje na ni menší zahrada.

V zařízení je celkem osm tříd, šest v hlavní budově a dvě na odloučeném pracovišti. Celková kapacita je 200 dětí. V hlavní budově jsou všechny třídy věkově smíšené, na odloučeném pracovišti jsou děti do tříd rozděleny podle věku. Ke dni inspekce bylo do mateřské školy zapsáno 190 dětí většinou ve věku od tří do šesti let. Pět dětí bylo mladší tří let, devět mělo odložený začátek povinné školní docházky o jeden rok.

Součástí mateřské školy je školní kuchyně. Na odloučené pracoviště se jídlo dováží.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce;
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce;
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Výchovně-vzdělávací práci vede patnáct učitelek. Čtrnáct je odborně a pedagogicky způsobilých, jedna kvalifikační podmínky stanovené právním předpisem nesplňuje. Předepsané vzdělání si doplňuje dálkovým studiem na střední pedagogické škole. Pedagogický sbor je poměrně stabilizovaný, většina učitelek má delší praxi. Svoje zaměření využívají také při vedení kroužků.

Ředitelka rozvrhla přímou výchovnou práci tak, aby umožňovala souběžné působení učitelek zejména při dopoledních činnostech, což je přínosné pro organizaci práce ve třídách s širším věkovým rozpětím dětí.

Mateřskou školu řídí ředitelka. Na odloučeném pracovišti určila jednu učitelku jako vedoucí. Ředitelka a učitelky spolupracují při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů, společné porady probíhají pravidelně každý měsíc. Učitelky se podílejí na zpracování školního vzdělávacího programu a z něho vycházejí při zpracování vzdělávacích programů pro své třídy.

Kontrolní a hospitační činnost ředitelky je plánovaná i namátková. Je zaměřena na plnění koncepčních záměrů, na vytváření příznivých podmínek pro rozvoj dětí, na spolupráci s rodiči apod. Z hospitačí vyplynulo, že umí práci učitelek kvalifikovaně zhodnotit. Předložené hospitační zápisy za uplynulý a letošní školní rok mají rozdílnou vypovídací hodnotu. Některé byly věcné, v některých nebyla zcela zřejmá souvislost mezi popisem sledované práce a stanovenými závěry. Někdy chyběla následná kontrola plnění uložených opatření. Ze sledované práce s dětmi vyplynulo, že ředitelčiny pokyny nebyly některými učitelkami akceptovány. Problematika výchovné práce, získané zkušenosti a poznatky z kontrol jsou projednávány na pedagogických radách. Závěry z jednání nejsou většinou písemně vymezeny.

Většina učitelek se zajímá o změny v pojetí předškolní výchovy. Jejich pozitivní přístup k sebevzdělávání je pro práci s dětmi přínosný. Získané teoretické poznatky i praktické dovednosti si vzájemně předávají a snaží se je využívat ve své praxi. Další vzdělávání je zahrnuto do školního vzdělávacího programu. Učitelky z odloučeného pracoviště se vzdělávacích akcí nezúčastňují a obtížněji se přizpůsobují požadavkům a zvyklostem, které bezproblémově fungují v hlavní budově.

Organizační struktura mateřské školy je přehledná, ve vnitřním pracovní řádu jsou stanoveny pracovní náplně zaměstnanců a jejich zodpovědnost. Pro hodnocení práce učitelek i provozních pracovníků zpracovala ředitelka kritéria, s nimiž zaměstnanci prokazatelně seznámila.

Zásady pro vedení dětí a organizaci provozu jsou vymezeny ve vnitřním a organizačním řádu, které jsou součástí školního vzdělávacího programu. Oba dokumenty jsou zpracovány v souladu se školskými předpisy a poskytují zaměstnancům i rodičům potřebné informace. Ředitelka podporuje diskusi a předávání zkušeností, vstřícným přístupem se snaží zkvalitnit spolupráci mezi učitelkami obou pracovišť.

Vnější informační systém je zaměřen na vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči. Mezi práva rodičů, které mateřská škola stanovila, patří například možnost přístupu do tříd a účast při činnostech společně s dítětem, možnost volby třídy, kterou bude dítě navštěvovat, účast na tvorbě programu školy i jeho hodnocení. Přehledné aktuální informace o životě třídy učitelky zveřejňují v šatnách dětí. Mateřská škola rozvíjí spolupráci se sousední základní školou. Organizuje také různé společenské akce.

Personální podmínky mateřské školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Mateřskou školu tvoří dvě původně samostatná zařízení. Na Malém náměstí jsou třídy umístěny v moderních pavilonech. Prostorné třídy jsou zařízeny pro rušnější a společné hry i pro klidové činnosti. Na třídy přímo navazují šatny, sociální zařízení a přípravný jídelna. Ve třídách jsou stálé ložnice. Budova vilového typu v ulici Přemysla Otakara je opravená a moderně vybavená. Využitím atypických prostorů (např. výklenků) a účelným uspořádáním místností se učitelky snaží co nejvíce vyhovět aktivitě a zájmům dětí. Děti zde mají k dispozici tělocvičnu a společnou ložnici. Sociální zařízení a šatny jsou bezpečně dostupné. Obě budovy jsou funkčně zařízené a jejich prostorové podmínky odpovídají počtu zapsaných dětí. Prostředí působí příjemným a útulným dojmem.

Děti si samy vybíraly ze široké nabídky činností, učitelky plně respektovaly jejich potřebu volného pohybu. Většina hraček a pomůcek je dětem volně přístupná ve skříních a policích. Některé hrací koutky jsou stálé, některé jsou variabilně tvořeny podle zájmu dětí a záměrů učitelek. Materiálně-technické vybavení (hračky, doplňky ke hrám, výtvarný materiál, učební pomůcky, dětské knihy, audiovizuální technika, tělovýchovné náčiní apod.) je funkční, umožňuje plnit program mateřské školy.

Režim dne je pružný a odpovídá psychohygienickým zásadám. Pevně je v něm stanovena doba pro podávání jídla. Délku poledního odpočinku učitelky uzpůsobují potřebám dětí. Pro nově přijímané jsou zavedeny adaptační postupy, aby se snáze vyrovnaly s odloučením od domova.

Při sledovaných spontánních i řízených činnostech některé učitelky materiální vybavení hojně využívaly. Samy se částečně podílely na zhotovení pomůcek a doplňků ke hrám. V několika třídách se zaměřovaly na práci s přírodninami. Vytvářely tak podnětné prostředí pro hru, prožitkové učení i experimentování. Některé učitelky ale materiální zázemí efektivně nevyužily

a nevytvořily dětem dostatek podnětů zejména pro volnou hru a pohybové aktivity. Využívání materiálních zdrojů ředitelka sleduje. Vybavení je doplňováno a obměňováno podle finančních možností.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Realizace vzdělávacího programu

Záměrem programu mateřské školy je, aby dítě získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání. Školní vzdělávací program je zpracován podle zásad současného pojetí předškolní výchovy. Dále je rozvíjen a dotvářen v plánech výchovné práce v jednotlivých třídách. Třídní programy jsou zpravidla uspořádány do tematických celků, které jsou propojeny tak, aby vytvářely určitý smysluplný celek. Při jejich sestavování učitelky vycházejí z místních podmínek, potřeb a zájmů dětí.

Do vzdělávacího programu patří činnost flétnového, pěveckého a výtvarného kroužku. Děti jsou do nich zapojovány podle svého zájmu a po dohodě s rodiči. Učitelka, která absolvovala logopedický kurz, provádí nápravu lehčích vad řeči.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace k evidenci dětí je vedena v souladu s právními předpisy. Evidenční listy a přehledy docházky poskytují potřebné údaje. Drobnější formální nedostatky byly doplněny v průběhu inspekce. Zápisy v přehledech výchovné práce mají rozdílnou vypovídací hodnotu. Některé postihují hlavní činnosti v průběhu dne, některé jsou spíše formální a nekonkrétní.

Kontrolovaná dokumentace k evidenci dětí je vedena průkazně.

Ředitelka sleduje plnění stanovených cílů. Určila požadavky na sestavování třídních vzdělávacích programů. Jejich realizaci kontroluje v rámci hospitační činnosti. Společně s učitelkami zpracovala analýzu, ve které se snažila objektivně popsat klady a zápory v práci mateřské školy. Získané poznatky využívá pro další rozvoj zařízení.

Kontrolní systém je účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Motivace spontánních i řízených činností byla ve většině tříd přirozená a nápaditá. Učitelky využívaly především podnětné prostředí a připravené pomůcky. Volba témat navazovala na zkušenosti a prožitky dětí. Děti se aktivně zapojovaly do činností především tam, kde způsob učení odpovídal jejich mentalitě – bylo názorné, založené na vlastní činnosti. K jejich spokojenosti přispívalo i to, že mohly hodně komunikovat, ptát se a samostatně se rozhodovat, co z nabízeného zkusí, s čím a s kým si budou hrát, co je baví. Ve dvou třídách byla nabídka pomůcek a námětů ke hrám chudší, děti měly omezenou možnost volby, nebylo využito prostředí a prostor pro hry byl vytvářen nahodile. V těchto třídách se projeví rezervy i při činnostech přímo řízených učitelkami. Činnosti nenavazovaly na zážitky a přímé zkušenosti dětí, chybělo propojení s prostředím, které dítě obklopuje.

Věkově smíšené skupiny a podnětné prostředí vytvářejí příznivé podmínky pro rozvíjení sociálních vztahů (starší děti jsou vedeny k pomoci mladším, naopak mladší děti napodobují

chování, řeč a způsoby starších apod.). Vztahy mezi učitelkami a dětmi byly oboustranně vstřícné. Učitelky dětem poskytovaly pomoc a oporu a umožňovaly jim uplatnit individuální zkušenosti a schopnosti.

Bezprostřední příprava učitelek vycházela ze zvoleného tematického celku, který naplňovaly různými činnostmi. Využívaly také neplánovaných situací. V průběhu dne měly děti dostatek příležitostí a času volně si hrát a svobodně se projevovat. Spontánní a řízené aktivity se většinou plynule doplňovaly. Učitelky s dětmi pracovaly frontálně, ve skupinách nebo individuálně, využívaly prvky tvořivé dramatiky a smyslové výchovy. Požadavky diferencovaly nejen podle věku dětí, ale i podle jejich schopností. Organizace práce a použité metody měly zpravidla znaky prožitkového učení. Děti měly prostor pro spontaneitu, komunikativnost, tvořivost, objevování, manipulování, dramatizaci apod. Naopak v některých případech časté usměrňování dětí s převahou mluvního projevu učitelky omezovalo chuť poznávat a aktivně se projevovat. Ve většině tříd vedou učitelky stručné záznamy o pozorování dětí a sledují jejich individuální pokroky. Pozitivním hodnocením posilují jejich sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Mateřská škola chrání a posiluje organismus dětí, vytváří vhodné podmínky pro pohybový rozvoj včetně jemné motoriky. V průběhu dne se děti zapojovaly do různých tvořivých aktivit (konstruktivních, výtvarných, hudebně-pohybových, dramatických apod.). Dokázaly při nich uplatnit fantazii a tvořivost. Zejména u starších dětí byla patrná snaha při hrách spolupracovat. Učitelky většinou dostatečně podporovaly rozvoj řeči a jazyka. Děti jsou vedeny k samostatnosti odpovídající jejich věku, podílejí se na přípravě a organizaci stolování, společenské a kulturní návyky byly rozvíjeny s ohledem na jejich věk. Mají prostor pro samostatné rozhodování při výběru hraček a pomůcek, jsou vedeny k respektování potřeb druhých, k akceptování dohodnutých pravidel chování. Znají řadu hudebně-pohybových her, písní, básní a mají zkušenosti z pozorování na vycházkách, učí se zacházet s různým výtvarným materiálem. Příjemný interiér pozitivně působí na utváření poznatků a dovedností vztahujících se k životnímu prostředí.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Mateřská škola vytváří přirozené prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně a mohou se projevovat jako samostatné osobnosti. Organizace dne zpravidla vycházela z potřeb dětí. Většina učitelek jim poskytovala dostatek podnětů ke hrám a učení, děti měly právo volby. Spontánní a řízené činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré. Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou nadprůměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Údaje ve zřizovací listině vydané Městem Cheb s účinností od 1. března 2002 jsou shodné s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Zřizovací listina mateřské školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 5. 3. 2002, čj. 1224/OS/SI/BA02;
2. Zřizovací listina vydaná Městem Cheb dne 26. 2. 2002, čj. neuvedeno;
3. Oznámení o změně kompetencí od Krajského úřadu Karlovarského kraje – odbor školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 22. srpna 2001, čj. 1162/OS/OS/BA/01;
4. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V1-01 podle stavu k 30. 9. 2002;
5. Výkaz o společném stravování dětí a mládeže Škol (MŠMT) V17-01 podle stavu k 15. 10. 2002;
6. Seznam dětí mateřské školy ve školním roce 2002/2003;
7. Povinná dokumentace k evidenci dětí – přehledy docházky, přehledy výchovné práce, evidenční listy;
8. Výjimka z počtu zapsaných dětí vydaná dne 1. 3. 1999 a 5. 3. 1999, č. j. neuvedeno;
9. Školní vzdělávací program ze dne 26. 8. 2002;
10. Analýza mateřské školy;
11. Výroční zpráva o činnosti mateřské školy za školní rok 2001/2002;
12. Plány výchovně-vzdělávací práce ve třídách ve školním roce 2002/2003;
13. Vnitřní a provozní řád mateřské školy;
14. Vnitřní pracovní řád;
15. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky za školní roky 2001/2002 a 2002/2003;
16. Zápisy z pedagogických porad za školní rok 2001/2002 a 2002/2003;
17. Personální dokumentace;
18. Pracovní náplně zaměstnanců a kritéria pro jejich hodnocení.

ZÁVĚR

Ředitelka i většina učitelek mají zájem o prohlubování profesních dovedností a snaží se zkvalitňovat práci tak, aby se děti v mateřské škole cítily ve fyzické i psychické pohodě. Snahou ředitelky je poskytovat učitelkám metodickou pomoc a při kontrolní činnosti získávat zpětnou vazbu. Přesto se v přípravě a organizaci výchovné práce některých učitelek projeví rezervy, které souvisejí s menším zájmem o sebevzdělávání.

Materiálně-technické vybavení umožňuje realizaci vzdělávacího programu. Mateřská škola se snaží přizpůsobovat potřebám dětí. Prostředí je podnětné, děti mají prostor pro volný pohyb, hračky a pomůcky jsou jim většinou snadno dostupné.

Mateřská škola plní zvolený vzdělávací program. Volnější organizace dne, široká nabídka činností a vsřícný přístup učitelek podněcuje aktivity dětí a posilují jejich sebedůvěru ve vlastní schopnosti. Většina učitelek vedla děti k získávání dovedností vlastní zkušeností a preferovala hru jako základní činnost dětí předškolního věku.

Mateřská škola rozvíjí spolupráci s rodiči, pravidelně je informuje o dění a snaží se je zapojit do tvorby školního programu. Má zájem na tom, aby se v zařízení děti i rodiče cítili spokojeně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Vrátníková
Členka týmu	Marie Behenská

Další zaměstnanec ČŠI

Zdeňka Srpová

V Chebu dne 6. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky mateřské školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. prosince 2002

Razítko

Ředitelka mateřské školy	Podpis
Věra Pechrová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
--------	------------------------

Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚ Karlovarského kraje, OŠMT	2. ledna 2003	200/02
Zřizovatel: Město Cheb	2. ledna 2003	Václav Mls v. r., vedoucí odboru školství a kultury

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.